

ATMINTINĖ DĖL PRIEKULĖS MIESTO ISTORINĖS DALIES IŠSAUGOJIMO

Atmintinė skirta Priekulės miesto istorinės dalies teritorijoje esančių sklypų ir pastatų savininkams, valdytojams, naudotojams bei kitiems asmenims, planuojantiems statybos, remonto, rekonstravimo, griovimo, žemės ar teritorijos tvarkymo darbus.

Priekulės miesto istorinė dalis (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 33624) yra valstybės saugoma kultūros paveldo vietovė, kuri vertinga istoriniu, architektūriniu ir urbanistiniu požiūriu. Čia išliko XVI a. I p. - XX a. vid. susiformavęs gatvių tinklas, istorinė užstatymo struktūra, Klaipėdos kraštui būdinga pastatų architektūra, Turgaus aikštė, gatvių perspektyvos, želdiniai ir gamtinė aplinka.

Vietovė saugoma siekiant ateities kartoms išsaugoti Priekulės istorinį savitumą, autentišką miesto vaizdą ir vertingąsias savybes.

- Sutartiniai ženklai:**
- Nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtos teritorijos ribos
 - Apibrėžtos nekilnojamosios kultūros vertybės vizualinės apsaugos pozonio ribos
 - Greta esančių nekilnojamojo kultūros paveldo objektų ribos
 - Minijos ichtiologinis draustinis

Ištrauka iš Priekulės miesto istorinės dalies teritorijos ribų plano, <https://kvr.kpd.lt/>

1. PASTATO STATUSAS

Statusas	Ką svarbu žinoti
Kultūros paveldo objektas	Saugomos nustatytos objekto vertingosios savybės. Visi darbai turi būti vykdomi remiantis tyrimų duomenimis ir nepažeisti nustatytų kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių ir jo aplinkos autentiškumo. SVARBU! Su konkretaus kultūros paveldo objekto vertingosiomis savybėmis galima susipažinti Kultūros vertybių registre. https://kvr.kpd.lt
Statinys, turintis vertingųjų savybių požymių	Galimas darbų pobūdis nustatomas vertinimo tarybai nusprendus dėl įrašymo į Kultūros vertybių registrą.
Urbanistinės struktūros statinys	Svarbu išlaikyti statinio vietą, turį ir istoriniam užstatymui būdingą architektūrinį charakterį.
Kitas statinys istorinėje dalyje	Remontas, rekonstravimas ir nauja statyba galimi, laikantis konkrečios teritorijos reglamentų bei užstatymo tipo.
Statinys, patenkantis į saugomą išsklotinę	Saugoma pastato fasado frontalinė projekcija – fasado kompozicija, langai, durys ir stogas, išskyrus Kultūros vertybių registre nurodytus nesaugomus elementus. Planuojant darbus būtina išsaugoti šiuos elementus ir jų architektūrinį charakterį.

2. PASTATŲ IŠORĖS TVARKYMAS

2.1. Fasadų apdaila ir spalvos

- Naudojamos tradicinės fasadų apdailos medžiagos: keraminių plytų mūras, fachverkas, keraminių apdaila plytų danga (gelsva-raudona-ruda spalvos), apdailos tinkas bei medis (dažant naudoti charakteringas Klaipėdos krašto regionui spalvas, vengiant ryškių geltonos, žydros, šviesiai žalios ir pan. spalvų atspalvių).

2.2. Stogai

- Stogo dangai nustatomos natūralių rausvų atspalvių keraminės čerpės ar kita šios spalvos stogų dangos medžiaga, tame skaičiuje imituojanti čerpes.

2.3. Langai

- Nenaudotinas neskaidytas ištisinis langų angų įstiklinimas (išskyrus parduotuvių, kavinių ir pan. vitrinas).

SVARBU! Kai pastatas yra atskiras kultūros paveldo objektas, pirmiausia taikomi apsaugos reikalavimai nustatytų vertingųjų savybių išsaugojimui.

3. SKLYPO IR APLINKOS TVARKYMAS

3.1. Tvoros

- Sklypų aptvėrimui naudotinos ažūrinės medžio bei metalo (tame skaičiuje tinklo) tvoros. Tvorų aukštis – iki 1,1 m.
- Nenaudotinos aukštos aklinos, masyvios tvoros ir skardinės užtvaros, uždarančios istorinę gatvės erdvę.

3.2. Takai

- Pėsčiųjų takų bei šaligatvių tiesimui nenaudotina asfaltbetonio danga.

3.3. Želdiniai

- Teritorijų želdinimui naudotinos šiam Lietuvos arealui būdingos medžių ir krūmų rūšys (mažalapė ir didžialapė liepa, paprastieji - klevas, uosis, ąžuolas, bukas; mažesnio ūgio – paprastasis šermukšnis, raudonžiedė ir baltažiedė gudobelė; paskirų dekoratyvinių krūmų rūšys nereglamentuojamos; gyvatvorėms želdinti – žvilgantysis kaulenis, kalninis serbentas, bumaldo ir kt. lanksva.
- Nenaudotinos kraštui nebūdingos spygliuočių – tujų, kalninių pušų ir pan. želdinių rūšys.
- Saugomas Naujosios ir Žalgirio gatvių istorinis apželdinimo lapuočiais medžiais pobūdis.

3.4. Žemės darbai:

- Priekulės senosios bažnyčios vietos (u. k. 42425) teritorijoje, atliekant žemės darbus, privalomi archeologiniai tyrimai.
- Kitais atvejais, jei atliekant statybos darbus ar žemės darbus aptinkama archeologinių radinių ar potencialių nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, to objekto ar teritorijos savininkai arba tokiam objekte ar teritorijoje darbus atliekantys asmenys apie tai privalo pranešti už kultūros paveldo apsaugą atsakingai institucijai. Institucija gali sustabdyti statybos ar žemės darbus ne ilgiau kaip 15 kalendorinių dienų nuo pranešimo gavimo dienos ir, patikrinusi faktus, priimti sprendimą dėl kultūros vertybės atskleidimo procedūrų inicijavimo ar vertingųjų savybių tikslinimo.
- Atliekant teritorijos tvarkymo darbus, saugomos reljefas (PR teritorijos dalyje - Minijos upės slėnis su Žalgirio g. PR dalies sankasa privažiavimui prie tilto).

4. NAUJA STATYBA, REKONSTRAVIMAS, GRIOVIMAS

- Nauji pastatai turi derėti prie istorinės aplinkos, išsaugoti saugomą užstatymo struktūrą, mastelį ir kitas vietovės vertingąsias savybes.
- Rekonstruojant pastatą (keičiant pastato tūrį, aukštį, formą ar išvaizdą) negali būti pažeistos saugomos vietovės vertingosios savybės.
- Prieš planuojant griovimą būtina patikrinti pastato statusą, jo vertingąsias savybes, vietą urbanistinėje struktūroje ir konkretaus sklypo reglamentą (reglamentuotas griovimas nevertingų, nestruktūrinių dalių ar objekto teritorijoje esančių kitų statinių).

5. IŠORINĖ TECHNINĖ ĮRANGA, SAULĖS ELEKTRINĖS IR REKLAMINĖS IŠKABOS

- Oro kondicionierius, šilumos siurblius ir vėdinimo įrenginius ant pastato fasado galima įrengti tik gavus statybą leidžiantį dokumentą. Šių įrenginių, lauko antenų, kabelių ir kitos techninės įrangos negalima įrengti pagrindiniuose arba gerai iš gatvės matomuose fasaduose. Įrangos įrengimas derinamas teisės aktų nustatyta tvarka.
- Saulės elektrinių modulių negalima įrengti ant stogo plokštumų, matomų iš pagrindinių gatvių, aikščių ir kitų apžvalgos taškų, taip pat saugomose išklotinėse.
- Reklama įrenginėjama vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005-04-13 įsakymu Nr. IV-138 patvirtintomis „Reklamos kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose įrengimo taisyklėmis“. Reklaminiai įrenginiai savo tūriu, apimtimi, spalviniu sprendimu turi derėti prie aplinkos.

6. VIZUALINĖS APSAUGOS POZONIO TERITORIJA

- Vizualinės apsaugos pozonis nustatytas apsaugoti istorinės dalies vaizdą ir iš priemiesčių atsiveriančias miesto perspektyvas bei panoramas;
- Nustatomas leistinas maksimalus naujai projektuojamų pastatų aukštis - iki 13.0 m nuo esamo žemės paviršiaus (2 a. su mansarda, užtikrinant galimybę dviaukštį iki 12 m pločio namą dengti 45 laipsnių nuolydžio stogu);
- Žalioji zona Minijos upės vingyje – neužstatoma, leistinas tik rekreacijai reikalingų funkcinių teritorijos elementų įrengimas.

7. DAUGIAU INFORMACIJOS

- Kultūros vertybių registre
<https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-detail/65a9fc45-33cc-4033-b793-f50f7acb41d2>
- Priekulės miesto istorinės dalies paskelbimo valstybės saugoma kultūros paveldo vietoje ir šios vietovės nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumento – tvarkymo planas
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/2b840ab09e7811eb9fecb5ecd3bd711c>

8. METODINĖS REKOMENDACIJOS

- Dėl statinių projektų ir/ar tvarkybos darbų projektų sprendinių dėl kultūros paveldo objektų, kultūros paveldo statinių ir kultūros paveldo objektų teritorijose bei kultūros paveldo vietovėse esančių statinių energinio efektyvumo gerinimo atitikimo paveldosaugos reikalavimams
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/de55ce4097ee11eea5a28c81c82193a8>
- Dėl saulės šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių ir kitos inžinerinės įrangos įrengimo kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/0f3e0d30abb11eea5a28c81c82193a8>

9. KONSULTACIJOS

- Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyrius, Klaipėdos g. 2, Gargždai, tel. +370 618 45035, el. paštas sonata.smatauskiene@klaipedos-r.lt
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinis skyrius, Tomo g. 2, Klaipėda, tel. +370 604 08325, el. paštas klaipeda@kpd.lt

**SAUGOKIME PRIEKULĖS ISTORINĮ SAVITUMĄ IR
TVARKYKIME ATSAKINGAI!**